

„RAKASTAKAA VIHOLLISIANNE“

Pekka Ervastin esitelmä 15.11.1931

Jeesuksen Vuorisaarnan viides käsky kuuluu niinkuin muistamme:

„Te olette kuulleet sanotuksi vanhoille: Rakasta lähimäistäsi ja vihaa vihollistasi.“ Mutta minä sanon teille: rakastakaa vihollisianne, siunatkaa ja tehkää hyvää niille, jotka Teitä vainoovat, että te olisitte isänne pojat, joka on taivaassa, sillä hän antaa aurinkonsa nousta sekä pahoille että hyvälle ja antaa sataa niin väärille kuin vanhurskaillekin. Mitä ansiota teillä siitä on, jos te rakastatte ainoastaan niitä ihmisiä, jotka teitäkin rakastavat? Eivätkö tullivirkamiehet tee samoin ja mitä hyvää teille siitä olisi, jos te vain veljiänne rakastatte ja niitten kanssa elätte sovussa, sillä niinhän tekevät kaikki jokapäiväisetkin ihmiset, joita kutsumme pakanoiksi.“

Tämä käsky, joka tietysti, niinkuin Jeesuksen muutkin vuorisaarnan käskyt, on jäänyt aivan huomaamatta kristikunnassa, on muutamien asiantuntijain ja Jeesuksen henkeen ja oppiin perehtyneitten mielestä, hänen käskynsä sotaa vastaan. Ja kun tutkimme vähänkin tätä tekstiä, tulemme kohta siihen johtopäätökseen, että Jeesuksen on täytynyt tarkoittaa juuri sotaa, ennen kaikkea sotaa, jos niin tahdomme sanoa, sillä kun hän sanoo, että ei pidä rakastaa ainoastaan lähimäisiä, mutta myöskin vihollisiaan, niin tämä sana „vihollinen“ on alkutekstissä ----, ja merkitsee etäämmällä ja ulkopuolella jotakin määrättyä piiriä olevaa, ei siis tarkoita suorastaan persoonallista vihamiestä, vaan semmoista, joka on jonkun määrätyn piirin ulkopuolella. Ja koska Jeesus nimenomaan puhuu lähimäisistä, niin vihollisia ovat ne, jotka eivät ole lähimäisiä. Jos, niinkuin ennen maailmassa käsitettiin: lähimäisiä olivat oman perheen jäsenet, niin muut ihmiset jäivät ulkopuolisiksi. Mutta kun aikaa myöten

tämä käsite on laajentunut, nimenomaan Jeesuksen aikana, samaa yhteiskuntamuotoa merkitsemään, eli samaan kansaan kuuluvia ihmisiä, niin ulkopuolisiksi jäivät ne, jotka olivat ulkopuolella kansalaispiiriä – ja sillä tavalla meidän tietenkään täytyy tämä sana ymmärtää. Ja jos me siten ymmärrämme, niin tulemme huomaamaan, että satojen vuosien perästä ymmärretään lähimäisillä kaikkia niitä ihmisiä., jotka kuuluvat määrättyyn rotuun: eurooppalaiset, valkoihoiset j.n.e. ja ulkopuolisilla niitä, jotka kuuluvat toisiin rotuihin. Käsite lähimäinen laajenee aikojen kuluessa. Mutta pitäkäämme siitä kiinni, mikä nähtävästi oli Jeesuksen tarkoituksena, kun hän puhui lähimäisistä ja vihollisista, että tämä vihollinen tarkoittaa toisiin kansoihin, toisiin heimoihin ja toisiin kansakuntiin kuuluvia ihmisiä. Silloin Jeesus on aivan silmännähtävästi käskenyt ennen kaikkea rakastamaan ei ainoastaan oman kansanne yksilöitä, vaan myös toisten kansojen yksilöitä, niitä, joita sanotte vihollisiksi. Ymmärtäkää, ettei ole vihollisia, vaan ainoastaan ihmisiä – hyviä ja pahoja – mutta ei niin jaettu, että olisi maantieteellisiä rajoja niiden välillä, vaan hyvät ja pahat ovat siroteltuina ympäri maailman, ja niitä kaikkia tulee meidän rakastaa. Tämä on niin silmännähtävää, että Jeesus kehoittaa olemaan sotimatta, pitämättä toista kansaa vihollisena, että huomaamme, kuinka pitkin kristikunnan historiaa aina jotkut ovat niin ymmärtäneet. Kun tutkimme kristikunnan historiaa, näemme, että heti ensimmäiset kristityt olivat ymmärtäneet asian niin, sillä ensimmäisissä kristityissä seurakunnissa ympäri Rooman valtakuntaa käsitettiin, että kristityn ei sovi mennä sotapalvelukseen, ja sentähden huomaamme historiasta, että kristityitä vainottiin Rooman valtakunnassa. Ei vainoamista ole ymmärrettävä sen tähden, että he uskoivat erikoiseen jumalaan, että eräs Jeesus Kristus niminen olento oli jumala. Mitä se olisi Roomaa liikuttanut. Rooman keisarit saattoivat rakentaa ihmeellisiä temppeleitä jumalilleen. Että sen tähden kristityitä vainottiin, että he kieltäytyivät tekemästä lippuvalaa, valaa keisarille ja palvele-

masta häntä sotamiehinä. Tämän kun he tekivät, kieltäytyivät antamasta lippuvalaa, niin he tulivat valtiollisesti Rooman valtakunnan vihollisiksi, epäiltäviksi ja vierottaviksi. Sen tähden ensimmäisiä kristityitä vainottiin, että he olivat todellisia ihmisiä, jotka olivat luopuneet eläinten tavoista, jotka todella tässä elämässä tahtoivat olla matkimatta tiikereitä, leijonia tai muita metsän petoja, jotka voivat hyökätä toistensa kimppuun tai tapattaa toisia. Kristityt tahtoivat tästä vanhasta tavasta luopua.

Aina ihmiset olivat, niinkuin eläimet käyneet keskenään sotia. Ei sitä maailman kautta ole näin nyt tavallisessa tiedossamme, jolloin eivät ihmiset olisi käyneet sotia, sehän kansojen tapa oli. Ja nyt kristityt tahtoivat päästä tuosta tavasta. He eivät enää tahtoneet noudattaa eläinten lakia, vaan nostaa lain arvoonsa ja kunniaansa, uuden inhimillisen lain, joka kieltää toisia ihmisiä tappamasta, ainakin ensi sijassa toisia ihmisiä, veljiä tappamasta. Tämä oli kristittyjen ihanne, aate, jonka puolesta he tahtoivat elää ja kuolla, tuon uuden elämän lain puolesta. Nyt ei enää pidä tappaa, vaan elää sovussa, ja jos joku tahtoo olla paha, niin kärsitään. Ja sen tähden heitä vainottiin, sen tähden heitä ahdistettiin ja saivat kärsiä marttyyrikuolemansa, jonkun todellisen puolesta, ei minkään semmoisen kuvittelun suhteen, vaan uuden lain puolesta. Kuinka ihmiset olisivat voineet elää jonkun tuommoisen ajatuksen puolesta, fantasian puolesta, ellei se olisi tullut heille todelliseksi elämäksi, kun he ymmärsivät, että Jumala oli tullut maan päälle, näyttänyt, kuinka ihmisen tulee elää. He eivät ennen ymmärtäneet sitä, mutta nyt kaikki saattoi nähdä, millä tavalla ihmisen tulee elää maan päällä. Ja nyt kristityt, jotka uskoivat tuohon ihmeelliseen profetiaan, omaksuivat tuon uskon, nyt he tahtoivat myös elää samalla tavalla, kulkea samaa tietä ja kuollakin uskonsa puolesta. Siinä oli ensimmäisten kristittyjen marttyyrikuolema. Se oli siis todellista ja sen tähden me huomaamme, että pitkin kristikunnan historiaa on aina ollut ihmisiä, jotka ovat asian niin ymmärtäneet. En tahdo luetella kaikkia esimerkkejä ihmiskunnan historiasta.

Tahdon ainoastaan huomauttaa esimerkin kveekareista Englannissa ja Ameriikassa. He ymmärsivät, että kristityn tulee seurata Jeesuksen käskyjä ja elämän neuvoja. Mikä kristitty se on, joka ei tiedä, mitä Jeesus on opettanut. Jeesus on opettanut, ettei pidä tehdä valaa, ei suuttua, vaan rakastaa vihollisiaan j.n.e. Kveekarit ymmärsivät, että ainoastaan näin ihminen on kristitty, ja sen tähden he ottivat elämänsä opiksi Jeesuksen kaikki käskyt ja koettivat niitä noudattaa. Heitäkin on vainottu ja heidän piti paeta Englannista Ameriikkaan, sinne Intiaanien keskelle, niinkuin tiedämme historiasta, mutta he ovat koettaneet hyvin säilyttää tämän kantansa läpi vuosisatojen. Ja sitten muistamme omilta päiviltämme, että on aina ollut omassa ympäristössämme joku yksilö ja on aina semmoisia ihmisyyksilöitä, jotka sanovat, että he eivät voi ottaa kivääriä käteensä, eivät voi ampua toista ihmistä. Eivät saksalaiset, venäläiset, puolalaiset j.n.e. ole heidän vihollisiaan. He eivät voi ampua, he tahtovat seurata Kristusta, joka on käskenyt: älä vihaa vihollistas', vaan rakasta, älä ketään tapa, he tahtovat seurata Jeesusta, joka on heidän mestarinsa ja vapahtajansa. He eivät voi mennä sotimaan, ja näitä kristityitä, joita meidän päivinämme on ollut, on vainottu. Mitä tämä todistaa? Se todistaa, että, vaikka kutsummekin itseämme kristityiksi, emme vielä sitä ole. Me elämme kristityissä valtioissa ja sanomme olevamme kristittyjä, vaan Jeesus sanoisi, teidän olette niitä samoja ef ----, joita oli minunkin aikani, silloinkun vaelsin maan päällä 1900 vuotta sitten, yhtäläisiä pakanoita, ei täällä ole minun seuraajiani kun muutama vain. Te olette järjestyneet valtakunniksi niinkuin silloinkin, mutta valtakuntanne ovat vielä pakanallisia. Niin epäilemättä Jeesus sanoisi, ja me todistamme sen elämällemme, jota elämme.

Jos ken sanoo, ettei hän voi ruveta sotamieheksi, niin ymmärrämme, että hän on villi olento, hirmuolento, joka täytyy ottaa kiinni ja pelastaa yhteiskunta semmoisesta, joka ei tahdo toista tappa. Sillä tavalla me vielä ajattelemme ja me panemme semmoisen ihmisen vankeuteen ja hommaamme hänelle jotakin

rangaistusta. Tietysti sanomme, että eiköhän valtiot ja valtakunnat ala ymmärtää, että tuommoinen ihminen, joka ei tee mitään pahaa, ei ole vaaraksi yhteiskunnalle. Alkavatko he ymmärtää, että heidän oma asemansa on naurettava, kun he pelkäävät tuommoista ihmistä. Me ymmärrämme, että kaikki jumalat taivaassa istuvat ja nauravat. Noin hirmuisia pelkureita ovat nuokanuunaolennot, kun he pelkäävät ihmistä, joka ei tahdo tehdä mitään pahaa ja tahtovat pelastaa hänestä yhteiskunnan. Niinhän se on meidän maailmassa vielä, ja minä ainakin toivon, että valtakunnat luopuisivat tästä naurettavasta asemastaan.

Sillä, jos me katselemme kuolemanjälkeistä elämää, jos me katselemme ihmisyksilöitä ja sielujen kohtaloita kuoleman jälkeen, niin huomaamme heti, kuinka asia on. Siellä teemme erään havainnon, sen että kun Jeesus lausuu tämän uuden elämän lain: älkää nyt enää murhatko tai tappako, niin hän ei sillä ole lausunut mitään erikoista tuomiota niitten tietämättömien ja hyvää tarkoittavien yksilöitten suhteen, jotka eri kaltaisten aatteitten nimessä kehoittavat toisiaan ja menevät itse sotaan. Vaan aivan selvästi hän tietää, että ne ihmiset – nehän ovat tavallisesti nuoria – jotka menevät sotaan, lähtevät sotimaan isänmaan puolesta tai oman uskon puolesta – kristinuskon puolesta nyt mennään sotimaan noita julmia olentoja vastaan, jotka eivät tahdo olla kristityitä – niin ymmärtää Jeesus, aivan kuin jokainen, että nämä tietämättömät ihmiset eivät tarkoita pahaa, vaan heidän sielunsa on täynnä suurinta ihanteellisuutta. Ne kaikki, jotka lähtevät suuresta innostuksesta sotaan, ovat jaloja olentoja sillä hetkellä. Kuinka monen pahan ja ilkeän ihmissielun, jota vaivaa kaikenlaiset paheet, onkaan sotaan lähtöjalostanut. He tunsivat silloin saavansa jotakin siveellistä voimaa. Ennen heidän elämänsä kului paheissa ja itsekkäissä ajatuksissa. Nyt he saivat tilaisuuden tehdä elämästään jotakin jaloa, uhrautua aatteen puolesta, lähteä kuolemaan oman isänmaansa puolesta. Tämähän on kaunistavaa ja siveellisintä

tunnetta. Sen tähden on aina ollut semmoisia ihmisiä, jotka ovat sotaa puolustaneet korkeimpana siveellisenä voimana ja tapah- tumana ihmiskunnan elämässä, ja sehän on totta, että niin kauan kuin nuo nuoret voivat olla tämmöisten jalojen tunteitten elähyttämiä, niin kauan kuin he nousevat vanhan ihmisensä, aataminsa yläpuolelle, kasvavat he henkisesti. Ja kun he sitten kuolevat siellä, ja kun seuraamme heidän kohtaloitaan kuoleman jälkeen, näemme, että toiset heistä ovat niin innostuneita tähän taisteluun, yhä tähän taisteluun, että he vielä kuoleman jälkeen jatkavat tätä taistelua näkymättömässä maailmassa tai siinä, joka on lähellä fyysillistä maailmaa – hehän asuvat eetteriruumiis- saan. He jatkavat taistelua. Sen tähden voi usein tavallisesti näkyä, kuinka ilmassa on toinen joukko, joka taistelee – toinen joukko taistelee fyysillisten joukkojen yläpuolella. Ne ovat varjoja, jotka ovat niin täynnä innostusta ja hyökkäävät toistensa kimppuun. Se on toinen sangen tavallinen mahdollisuus. Toinen on taas semmoinen, että henkilö, joka on mennyt sotaan, mutta ei itse ole ollut niin kauheasti innostunut, mutta on taistellut jonkinlaisesta siveellisen velvollisuuden tunteesta, joutuu sellaiseen tilaan, kun hän on taistellut ja kuolee, että hänet suojellaan sillä tavalla, että hän saa ikäänkuin nukkua niin kauan kuin hän muuten olisi saanut harhailla tämän maan piirissä, niin kauan kuin hän olisi saanut harhailla, hän saa nukkua ja nähdä kauniita unia, ja saa herätä toiseen maailmaan, tuonelaan ja astraalimaailmaan. Mutta se minkä huomaamme kaikkien suhteen on, että heidän täytyy vapautua koko tästä taisteluhimos- ta tai taistelujatuksesta, koko tästä sotimisinnostuksesta, ennen kuin hän voi astua edes omaan taivaaseensa. Ei heidän oma, persoonallinen taivaansa avaudu heille, ennen kuin he ovat jättäneet sielustaan kaikki nuo sota- ja taistelujatukset ja -tunteet. Niistä heidän täytyy puhdistua. Nuorilla ihmisillä ei ole vielä ollut paljon kokemusta elämässään. Sen tähden heidän olonsa astraalimaailmassa ja tuonelassa kohdistuu viimeisiin

voimakkaisiin elämyksiin, ja sitten he verrattain lyhyesti elävät läpi entisen elämänsä ja astuvat taivaaseen, omaan persoonalliseen taivaaseensa, joka tavallisesti on verrattain lyhyt sen tähden, että he niin vähän ovat voineet rakentaa taivasta maan päällä, ennen kuin kuolema niitti heidät pois. Ja myös näemme, että näistä nuorista on täydellinen poikkeus se, joka pääsee Jumalan valtakuntaan edes vähäksi aikaa olemaan kuoleman jälkeeni, siihen Jumalan valtakuntaan, johon meidän on astuttava tässä näkyväisessä elämässä, mutta johon voimme hetkeksi päästä kuoleman jälkeen, jos meissä on sitä Jumalan poikaa. Jokaisessa nuorena saattaa olla sitä Jumalan poikaa, mutta he ovat tavallisesti niitä, jotka omasta sisäisestä vakaumuksestaan kieltäytyvät menemästä sotaan, ehkä mieluummin riistävät hengen itseltään kuin menevät sotaan. Jos heissä on semmoinen Jumalan pojan olemus, voivat he astua Jumalan valtakuntaan, sillä ainoastaan Jumalan pojat voivat sinne tulla. Sen tähden Jeesuskin nimenomaan sanoo tässä 5:nnessä käskyssään: teidän tulee rakastaa vihollisianne, että te olisitte taivaallisen isänne pojat. Sillä muut eivät voi tulla Jumalan valtakuntaan, kuin ne, jotka ovat siihen syntyneet. Ja meidän pitää syntyä Jumalan valtakuntaan, niin kuin tiedämme, aivan tässä näkyväisessä elämässä. Jos olemme syntyneet siihen ennen, niin se on ituna mukana, mutta ellemme ole, niin meidän on siihen synnyttävä joko tässä tai jossakin tulevassa näkyväisessä elämässä. Muulla tavalla emme voi astua Jumalan valtakuntaan.

Ja jos me kysymme, oliko Jeesus ensimmäinen, joka opetti tämmöistä ihmiskunnalle, oliko Jeesus ensimmäinen, joka opetti, ettei pidä sotia, ei pidä tehdä väkivaltaa pahoille ihmisille, ei pidä murhata, oliko Jeesus ollut ensimmäinen. Muistamme, että Mooseksen laissa on, että älä tapa, mutta muistamme, että juutalaisen kansan historia on täynnä tuskin muuta kun sotia, ja heidän oma jumalansa kehoittaa heitä sotiin, niin että Mooseksen „älä tapa“ on melkein kuin Jumalan pilkkaa heidän oman jumalansa kannalta, koska heidän oma jumalansa käski heitä

mennä tappamaan. Se on aivan kuin narripeliä. Sen tähden emme voi kiinnittää niin paljon huomiota tähän Mooseksen käskyyn Juudan kansalle, koska sitä ei kukaan ajatellut virallisesti noudattaa. Mutta me kysymme, eikö ihmiskunnan historiassa muuten ole ollut tiedossa tämä inhimillinen elämän laki: ei pidä tappaa, ei pidä sotia, oikein todellisena siten, että se edes joskus olisi näkynyt ihmisten elämässä. Eikö sillä tavalla ole koskaan otettu tätä uutta elämän lakia. Jeesusko sen vasta toi, ja jos Jeesus sen toi, mikä erottaa Jeesuksen tuoman lain entisestä, jos sitä on ollut? Kun kysymme, onko sitä ennen ollut, niin ei tarvitse etsiä kauan, vaan menemme itämaille ja tutustumme vanhoihin itämaisiin uskontonäkököntoihin. Silloin tiedämme, että vanhassa Intiassa löytyi, aivan kuin päältä katsoen kaikki mahdolliset uskonnot. Huomaamme, että vanhoina aikoina Intia oli jaettu monen moneen valtakuntaan, jotka aina olivat sotajalalla keskenään. Ainahan nuo pienet kuningaskunnat sotivat keskenään ja sitä pidettiin perin luonnollisena asiana, ja minkä tähden sitä pidettiin luonnollisena asiana. Sen tähden, että sota silloin ennen maailmassa, vanhassa Intiassa, oli jollakin tavalla inhimillistä, se oli sotaa todellisessa sotilaan merkityksessä nimittäin, että ainoastaan sotajoukot taistelivat keskenään. Se oli aivan kuin jonkinlaista urheilua itse noille sotajoukoille, mutta ne eivät saaneet mitään hävittää, ne hyvin tarkasti välttivät kaikkia viljelysmaita ja peltoja. Ne eivät saaneet tehdä mitään pahaa tai häiritä siviiliväkeä. Sota oli ammatti, joka kuului sotaväelle. Vanhassa Intiassa oli nimellisesti neljä kastia ja yksi niistä oli sotilaskasti. Nämä sotilaat ne keskenään taistelivat ja kuningas kuului myös tähän kastiin, ja kuningas oli sotajoukkojen päämiehenä ja johtajana taistelussa. Nämä sotilaat ne siis keskenään taistelivat, ja muut rauhalliset ihmiset saattoivat katsella asiaa humoristisena, aivan kuin teatterinäytöksenä. Tietysti heidän täytyi maksaa veroja, mutta missä semmoinen maa olisi, missä ei tarvitsisi veroja maksaa, ja niillä veroilla pidettiin yllä niitä ihmisiä, jotka tappelivat keskenään. Ja tätä

pidettiin luonnollisena, koska joka tapauksessa kuninkaalliset sotajoukot välttivät rauhallisia ihmisiä, eivätkä heille tehneet mitään pahaa. Niin oli säädetty Manun laissa ja niitä lakeja noudatettiin. Sota oli siis yhden kastin hommaa, mutta toiselta puolen kaikki myös tiesivät, kaikki ihmiset, että jos joku tahtoi tulla uskonnolliseksi ihmiseksi, todellisessa merkityksessä ruveta Jumalaa palvelemaan, tai jos joku tahtoi etsiä Mestaria, Opettajaa, silloin hänestä tuli pyhä olento ja hän vetäytyi ulos yhteiskunnasta, hän tuli joogiksi eli mietiskelijäksi ja hän meni metsään. Ja vanhassa Manun laissa oli semmoinen määräys, että kun ihminen oli suorittanut tehtävänsä maailmassa, hänen velvollisuutensa oli vetäytyä metsään, yksinäisyyteen, mietiskelemään elämää. Hänellä ei ollut mitään tekemistä elämässä, hän oli jättänyt pojan, joka saattoi jatkaa ulkonaista hommaa, ja kun hän, ja molemmat vanhemmat, jos niin tapahtui, vetäytyivät metsään, niin heidän lapsensa toi heille sitä ruokaa, mitä he tarvitsivat. He olivat siinä ijässä, että saattoivat etsiä totuutta, Jumalaa, ja yhtyä Jumalaan, suureen henkeen ja saada joku Mestari opettajakseen. Niin käsitettiin vanhassa Intiassa, ja myös silloin tiedettiin, että oli viisi ehtoa – kaikki siveellistä laatua. Ja yksi niistä ehdoista oli, jota täytyi ehdottomasti noudattaa, tapahtuipa se tuolla määrätyllä ijällä tahi jo varhemmin, ja se oli ahimsa, joka merkitsee: olla tekemättä väkivaltaa, ja käytännössä sitten tavallisessa käsityksessä: tappamattomuus. Ahimsa siis ei saanut tappaa elävää olentoa. Tämä koski ei ainoastaan ihmistä, mutta myös eläimiä ei saanut tappaa, ei edes vahingollista eläintä, ei edes hyönteistä, ei mitään elävää olentoa. Ahimsa vaati sitä ja jollei noudattanut tätä lakia, ei ollut ajattelemistakaan, että kukaan ihminen olisi voinut tulla uskonnolliseksi olennoiksi. Hän olisi heti leimannut vanhassa Intiassa itsensä perin naurettavaksi olennoiksi, jos olisi hyväksynyt ahimsan ja samalla tahtonut olla julma. Vanhassa Intiassa oli niin selvää, että täytyi noudattaa ahimsan lakia, jos tahtoi lähestyä Jumalaa. On usea tullut

pyhäksi, mutta tämä ahimsa tarkoitti ainoastaan niitä määrättyjä yksilöitä, jotka tahtoivat jatkaa sisäistä kehitystään, ja heitä pidettiin arvossa ja kunniaissa. Intiassa on aina ollut niin, että jos köyhä joogi siihen kuului ja jos hän kulki tiellä ja kuningas tuli vastaan, niin kuningas astui tien syrjään. Vanhassa Intiassa kunnioitettiin niitä ihmisiä, jotka tahtoivat elää henkistä elämää. Ei kenenkään päähän olisi pälkähtänyt tuomita olentoa, joka alkoi noudattaa tappamattomuutta ja omistamattomuutta, että hän on vahingollinen olento. Ei kenenkään mieleen saattanut semoinen pälkähtää. Kuninkaat kumarsivat ensimmäisinä ja sitten kaikki muut ihmiset. Siellä kunnioitettiin aina henkistä pyrkimistä.

Sitten myöhemmin esiintyy Buddha, Suuri Gautama Buddha, maailman ehkä älykkäin ihminen. Ja hän, kuten tiedämme, nimenomaan puhui sodasta ja sotimisesta ja kielsi ne. Hän sanoi: ei kukaan, joka pitää miekkaa, ei kukaan semmoinen voi kuunnella dharmaa, oppia oikeasta elämästä, ei kukaan semmoinen voi tulla Sanghaan, Buddhan munkkikuntaan. Mutta näemme historiallisesti, että kun Buddha kulki ympäri Intiassa kaikkien kunnioittamana ja häntä seurasi suuret joukot oppilaita ja opetuslapsia, niin monet sotamiehet ja sotapäälliköt ajattelivat – tässä ne ajattelivat yksilöinä – tässä me teemme kaikkea pahaa, tapamme ihmisiä ja siis hankimme itsellemme kaikkea pahaa karmaa. Elämme itseasiassa paheellista elämää. Tuossa tuo Buddhan munkkikunta, tuo Sangha, elää hyveellistä, puhdasta, siveellistä elämää. He ainoastaan lisäävät omaa ja maailman hyvää karmaa. Miksikä me jatkaisimme tällaista huonoa elämää, emmekö me voi ruveta hyveellisiksi ihmisiksi, jotka eivät tee mitään pahaa, vaan koettaisimme oppia hillitsemään itseämme ja tulemaan jumalallisiksi olennoiksi, niin kuin Buddhan kerjäläismunkit. Ja monet sotamiehet ja sotaherrat tulivat Buddhan luo, munkkikunnan luo sanoen, tahdomme jättää vanhan elämän, tahdomme liittyä Sanghaan. Heidät otettiin vastaan avosylin,

hehän olivat ihmisiä, hehän olivat katuneet ja kääntyneet. Mutta silloin, niin kerrotaan näissä Buddhalaisissa kirjoissa, tuli ---- kuningas Buddhan luo, kun hän näki, että hänen sotajoukoistaan monet menivät Buddhan luo ja hylkäsivät siis hänen, kuninkaan, palveluksen. Hän meni silloin – hän, kuningas, Buddhan luo ja sanoi Buddhalle: O, Sinä siunattu, ajattele sitä, että on paljon ihmisiä tässä ympärillä, on paljon valtakuntia ja valtioita ympärillämme, jotka eivät ymmärrä Sinua, eivätkä ota vastaan dharmaa. On pahoja ihmisiä, jotka ovat valmiit hyökkäämään maahamme ja meitä tappamaan, niin ettemme mekään voi suojella Sinua ja munkkikuntaa. Mitenkä on meneteltävä, jos vähitellen houkuttelet kaikki palvelijani, sotamieheni, mitenkä sitten käy, en voi puolustaa Sinua. Silloin Buddha – en tiedä, voisimmeko sanoa liikutettuna, sillä hän oli niin paljon yläpuolella kaikkia tunteita, vastasi, oikein puhut ystäväni, sinä tarvitset palvelijasi. Nyt minä määrään sillä tavalla, että Sanghaan eivät saa tulla ne, jotka ovat kuninkaan palveluksessa. Sanghaan ei oteta sotamiehiä, eikä kehoiteta ketään sotamiehistä siihen tulemaan. Ajatelkaamme tätä me, jotka sanomme, että olemme kaikista sivistyneimmässä maailman ajassa, kulttuurin huipulla. Mitä olisi voinut juolahtaa jonkun meikäläisen hallitsijan päähän: tuo Buddha on hirvuihin olento, hänet on pantava tyrmään. Niin ehkä olisi voinut ajatella joku hallitsija meidän aikamme. Sitä ei kuitenkaan oikein tahtoisi uskoa. Mutta ainakin meidän hallitsijamme olisivat ottaneet kiinni noita opetuslapsia, ainakin sotamiehiä, jotka olivat tulleet Buddhan opetuslapsiksi. Ajatelkaamme sitä näytelmää tuossa vanhassa Intiassa, lähes 3.000 vuotta sitten. Ajatelkaa, että kuningas valtakunnassa lähtee henkisen opettajan luo. Ehkä hän tiesi, että Buddha oli kuninkaan poika itse, ehkä se jotakin vaikutti, mutta vaikutti tai ei, kuinka hän kuningas loistossaan lähtee nöyrän Buddhan luo ja kysyy, mitenkä on nyt tämä konflikti järjestettävä. Ei kuninkaan mieleen juolahtanut antaa määräystä tai tehdä väkivaltaa, hän tuli

kysymään, mitä olisi tehtävä ottaen huomioon, että vielä ihmiset maailmassa sotivat keskenään. Tämä on minusta oikeata sivistystä, ja me, jotka sanomme itseämme kristityiksi, langetkaamme polvillemme, sillä me olemme ristiinnaulinneet niitä, jotka ovat henkisesti eläneet ja opettaneet. Ei sentään aina meidänkään päivinämme. Muistakaamme, että yksi olento oli tuossa suuressa valtakunnassa, tuolla Venäjällä, vaikuttaen viime vuosisadan lopulla ja tämän vuosisadan ensimmäisenä kymmeneenä. Hän – Leo Tolstoi – monen kymmenen vuoden aikana puhui todellisen Kristinuskon puolesta, opetti Jeesuksen oppia: ei saa tappaa, ei saa mennä sotaan. Häntä aina kunnioitettiin, hän oli koskematon olento. Tsaari sanoi, Tolstoihin ei saa koskea, vaikka hän kirjoitti Tsaarille ja opetti ja neuvoi kieltäytymään sodasta ja asevelvollisuudesta ja auttoi niitä, jotka olivat valtakunnan vihollisia. Tolstoi oli pyhä Venäjällä Tsaarinkin mielestä. Siitä on ansiota. Se on suuri paino tämänkin Nikolain kohtalossa ja karmassa. Tolstoita pidettiin pyhänä, häneen ei saanut koskea. Kyllä ahdistettiin hänen opetuslapsiaan, jotka esim. levittivät hänen kirjojaan, esim. pieniä kauppiaita, jotka omasta halustaan ja omilla varoillaan ostivat hänen kirjojaan ja levittivät niitä ympäristöönsä. Ja näitä suuri ja mahtava Venäjä ahdisti ja pani vankilaan. Kirjoittihan Tolstoi kerran, että miksi syyttömiä vangitsette, ettekä minua. Vangitkaa minut, tahtoisin elää vankikopissa, se on kokemus, joka minulta vielä puuttuu. Niin ei tehty. Sen tähden, että Tolstoi oli pyhä, autettu, ja kaikki sen tiesivät, ymmärsivät, keisarista alkaen. Häneen ei saanut koskea. Sellaista me olemme nähneet meidän päivinämme tuossa valtakunnassa. Olemme nähneet, että semmoisia suuria olentoja kohdellaan erikoisella arvonannolla, sanonko kohteliaisuudella.

Muinainen Intia on ollut ja Intia on tänä päivänäkin erilainen, ja on kun Eurooppa sinne olisi aina katsellut aivan kuin ylöspäin, kohti hengen ihmisiin. Siellä siis syntyi tuo monen

mielestä ehkä omituinen sääntö Buddhan opetuksissa, että sotamiehet eivät saaneet tulla Sanghaan. Kun tämä oppi – ahimsa, jos käytämme vanhaa intialaista nimeä, tämä oppi tappamattomuudesta, väkivallasta pidättäytymisestä, on aina ollut maan päällä todellisissa sivistyksissä, niin mikä se sitten oli Jeesuksen erikoinen asenne, eikö Jeesuskin opettanut juuri samaa, eikö hän jatkanut vaan Buddhan opetusta. Tietysti hän jatkoi ja opetti samaa, siitähän ei ole kysymys, mutta siinä on ero, että hänen oppiaan piti opettaa kaikille ihmisille, niin että, jolla vaan on korva kuulla, hän kuulkoon. Ei saanut tehdä mitään eroa, hänen mielestään, Jeesuksen mielestä, oli aivan kuin pieni lankeemus Buddhan puolelta, ettei sotamiehille saanut opettaa. Jeesus sanoi: ei. Kaikille on opetettava, kaikkia on kutsuttava, sillä moni on kutsuttu. Kaikille on huuto kuuluva, ja jokainen ihminen päättäköön sitten, tahtooko hän seurata minua vai eikö. Se on: Kristinusko, Jeesuksen, nimenomaan Jeesuksen oppi on opetettava ihmisille, kuulutettava kaikille kansoille, kaikille yksilöille, ja sitten on jokaisen ihmisen sydämessään päätettävä, tahtooko hän noudattaa uutta elämän ymmärrystä, Jumalan pojan uutta oppia. Jeesus ei siis rajoittanut omaa opetustaan ja omaa sanomaansa minkäänlaisten kastien mukaan. Se ei ollut esoteerinen oppi semmoisessa merkityksessä, kuin ahimsa oli, joka ei tullut kysymykseen toisille ihmisille. Mutta Jeesuksen sanoma kuulutetaan kaikille, sen tähden, että hän jatkoi Buddhan työtä ja kaikkien toisten edeltäjänsä työtä myös siinä mielessä, että hän täytti omalla aurallaan koko tämän maapallon ja ihmiskunnan, ja sen tähden juuri hänen henkensä, hänen pyhä henkensä on yhtä lähellä kaikkia ihmisiä ilman erotusta, siis kaikkia kutsutaan toiseen ihmeelliseen elämään, pyhään elämään. Ja koko hänen tajuntansa on niin voimakkaana ihmiskunnan aurassa ja tässä planeetassa, niin voimakkaana, että hänen henkensä vaikuttaa, se on niinkuin elämän voimana, elämän lakina. Ei ole enää siveellistä sotaa, niin kuin oli ennen laita. En mene sanomaan,

etteikö vielä voi tulla sotia, mutta kuta enemmän soditaan, niin kerta kerralta ihmiset huomaavat, että tämä on paljasta helvettiä, pirun työtä, tässä ei ole Jumala lähimaillakaan. Ennen saattoivat ihmiset lohduttaa itseään, että Jumala on mukana sotimisessa, mutta nyt on sodankäynti muuttunut niin hirmuiseksi, että mitään semmoista lohdutusta ei enää ole. Se, joka joutuu juoksuhautoihin, ilmassa räjäytetyksi, huomaa, että tämä on pirun peliä. Kuinka monet tulivat hulluiksi maailman sodassa, kuulihan yhtämittaa, että se ja se kenraali ja kapteeni tuli hulluksi ja tuotiin hoidettavaksi. Ihmisjärki ei kestänyt sitä, mitä se itse oli valmistanut. Sillä ne, jotka olivat valmistaneet, olivat saattaneet rauhassa miettiä, suunnitella ja keksiä, mutta ne olivat toisia, jotka pienemmällä järjellä varustettuina olivat pakotetut menemään tuota toimeenpanemaan, kestämaan ja kärsimään. Sitä ei järki kestänyt. Ja sitten sitä hirmuista tuskaa, mitä sodankäynti aina tuottaa rauhallisille ihmisille, niille kaikille naisille, lapsille ja vanhuksille, kaikille niille, joitten on pakko ylläpitää maailman ruokataloutta, viljellä peltoja. Heidän tuskansa ja miljoonien äitien tuska, äitien, joitten pojat ja puoliset ovat sotatantereilla, on sanoin kuvaamaton. Sota on kehittynyt nyt jo niin räikeäksi, että jokainen näki, että tuli perkeleellinen tilanne. Sen tähden voimme ymmärtää, että Jeesuksen pyhä henki, Kristuksen pyhä henki, Buddhan pyhä henki vaikuttaa tässä ihmiskunnan aurassa niin, että uuden ajan täytyy tulla. Täytyy tulla se aika, jolloin ihmiset eivät enää tahdo tehdä paha, jolloin valtakunnat ja valtiot keskenään koettavat, niin kuin ne nytkin koettavat, ratkaista asioitaan neuvottelemalla. Nyt voi tuntua todelliselta, että kansat Euroopassa kulkevat tuota kohtaloa kohti, mutta emme mitään varmasti voi sanoa. Toivokaamme, että kansat ja valtakunnat ovat niin viisastuneet, että ne tahtovat välttää sotia kokonaan. Toivokaamme, että esim. semmoinen aate, kuin pan-eurooppalainen saisi oikeaa kannatusta sekä että kansojen liitto voisi tehdä hedelmällistä työtä. Mutta meidän täytyy lisätä toivomus, että kansat luopuisivat itsekkyydestään, että valtiomie-

het ja valtakunnat ja hallitukset huomaisivat, että ne eivät voi jatkaa eläinten peliä maan päällä. Meidän täytyy oppia noudattamaan inhimillistä elämän lakia. Tämä on välttämätöntä, ja meidän täytyy niin toivoa käyvän. Ja sitten vielä yksi toivomus, että kaikkien suurten Jumalihmisten, Jeesuksen Kristuksen, Buddhan j.n.e. sanomalla olisi myös tilaa maan päällä. Toivokaamme, että tulisi Kristikunnassa semmoinen aika, kun on ollut Intiassa ennen ja on nyt, että kunnioitettaisiin todellisuudessa Jumalhenkeä ja niitä ihmisiä, jotka tahtovat elää Jeesuksen Kristuksen käskyjen mukaan. Toivokaamme, että täällä Kristikunnassa kaikki ne ihmiset, jotka ovat kristityitä, jotka pyrkivät elämään ja kulkemaan Jeesuksen Kristuksen jäljissä, että he saisivat muodostaa vähitellen joka maassa tuommoisen Sanghan, käyttääksemme Buddhan nimitystä, tahti valittujen kirkon, joka olisi aivan kuin valtiona valtiossa, kirkon, joka on suojattu ja jota kunnioitetaan, joka saa olla rauhassa, koska se ei tahdo mitään pahaa, vaan ainoastaan hyvää. Toivokaamme, että jokaisessa maassa annetaan näille kristityille maa-alue tai että he saisivat ostaa itselleen sellaisen alueen, jossa he saisivat elää vapaasti, sillä Sangha ei voi enää olla niin kuin vanhassa Intiassa Buddhan munkkikunta, joka kävi ympäri kerjäten, ei niin, vaan niin kuin ensimmäiset kristityt esim. täällä länsimailla, tällöisen Sanghan, veljeskunnan, ystävien liiton, niin kuin kveekarit, jotka sanoivat, että heidän täytyy myös tulla toimeen omalla työllään. Ei heidän pidä elää toisten armoilla heidän pitää tehdä työtä, asua ehkä tuommoisessa valtiossa valtakunnan keskellä, suojatulla alueella, veljinä ja sisarina. Heidän pitää siellä tehdä työtä ja tulla toimeen työllään, ja aina yhtämittaa vaikuttaa ulospäin, niin kuin auringosta lähtee säteitä, lähettiensä välityksellä käydä ihmisiä opettamassa, pyhittämässä. Meidän täytyy toivoa, meidän täytyy uskoa, että tulee semmoinen aika täällä Euroopassa, ettei henki-ihmistä aina vainota, vaan että he saavat vapaasti elää ja tehdä työtä, että heidän alueensa on suojattu. Toivokaamme, että tulee Kristikuntaan semmoisia siirtoloita, valtakun-

tia valtakuntien keskelle, joissa hyve ja rakkaus elää, ja joihin väsyneet, rikki revityt ja toivottomat ihmissielut voivat paeta. Se ei ole ollenkaan liikaa vaadittu valtakunnilta, eikä hallituksilta. Ei heille voi olla siitä muuta kuin kunniaa, ei mitään vahinkoa, jos heidän maissaan olisi ihmisiä, jotka tahtovat ainoastaan hyvää ja palvella toisia ja auttaa toisia. Sen tähden minusta tuntuu, että meidän Kristikunnassa pitää vielä päästä siihen, missä oltiin Buddhan aikana Intiassa, että kuninkaat ja hallitukset tulevat viisasten luo neuvoa kysymään eikä heitä vainoamaan ja ahdistamaan.